

Září

v knihovně

Tak jsme přežili léto. Ještěže máme v přístavbě klimatizaci. Bez ní by byl dlouhodobější pobyt v knihovně nemyslitelný. Naopak ve staré budově klima citelně chybí, tedy až na podkrovní kancelář, kde instalována je. V několika po sobě jdoucích dnech s teplotou kolem pětaticeti stupňů se proto pobyt v dospělém oddělení či v prvním patře proměňuje v učiněnou torturu. V případě, že se do budoucna očekává výraznější proměna klimatu, je na zvážení, jak se k tomuto projektovému nedostatku postavit... nicméně, pro letošek jsme to přežili.

Co nabízí knihovna od září s novým školním rokem svým uživatelům? Pokud jste si nepovšimli již v průběhu prázdnin, tak v oddělení pro starší (zelené) a nejstarší mládež (modré) jsou nově umístěny novinky na pojízdných regálech tak, aby lépe vynikla jejich obálka a titulní stránka. Nově jsou také z fondu komiksů vyčleněny do samostatného regálu tzv. mangy. Tomuto druhu komiksu jsme vyhradili samostatný regál v 1. patře staré budovy vedle regionální literatury. Reagovali jsme tak na rostoucí popularitu tohoto žánru mezi čtenáři, zvláště mezi těmi mladšími. Na to konto jsme také nakoupili řadu těchto komiksů do fondu knihovny.

Možná trochu nepopulárním krokem bylo zdražení kávy v našem kávovaru, nicméně stále jsme se snažili zachovat příznivou cenu. Venkoncem si totiž troufám tvrdit, že za 30,- si presso nebo lungo v Rožnově nikde nedáte, a jako bonus k tomu máte na výběr četbu z aktuální časopisecké a knižní produkce. Na chodbách a v sále knihovny je pro Vás v průběhu září a října připravena výstava s názvem Propojení – Vrstvení – Čas. Bude na ní zastoupena tvorba Josefa Bosáka, Marka Tihelky, Tomáše Hlucháně a Radka Kolmačky. Každý z autorů má své téma a rukopis, v případě této výstavy je sjednocujícím prvkem technika zpracování fotografií. Výstava je součástí Týdnů pro duševní zdraví, které již řadu let pořádá Iskérka o.p.s. a jichž je knihovna dlouholetým partnerem.

Přeji Vám hezký začátek podzimu. A abych nezapomněl... knihy vračejte primárně na Selfchecku, je to snadné a když se to naučíte, zjistíte, že to je jednoduché jako facka... změna je život.

Pavel Zajíc

2026

Program

VERNISÁŽ

Propojení – Vrstvení – Čas

Josef Bosák, Marek Tihelka,
Tomáš Hlucháň, Radek Kolmačka

Pondělí 7. září | 17.00 | přednáškový sál

Zveme na vernisáž výstavy fotografií čtyř autorů, z nichž každý přináší vlastní téma a osobitý fotografický rukopis. Jednotlivé fotografie jsou sjednoceny autorskou technikou inspirovanou tradičním řemeslným zpracováním materiálů.

O hudební doprovod na kytaru se postará Karel Jura. Výstava bude k vidění do konce října. Připravila Iskérka o.p.s. v rámci Týdnů pro duševní zdraví.

ČTENÍ SLUŠÍ KAŽDÉMU

Středa 2. září | 14.00 | Domov seniorů

Čtení z knih, které ač možná zůstaly pozapomenuty, mohou stále oslovovat.

Otevřeno pro veřejnost, předčítá Michal Hurta.

ANTROPICKÝ PRINCIP

Pravděpodobnost vzniku vesmíru
vhodného pro život z hlediska fyziky

Čtvrtek 10. září | 17.00 | přednáškový sál

Proč je náš vesmír právě takový, aby v něm mohl vzniknout život a vědomý pozorovatel? Existoval by vesmír stejně, kdyby v něm nebyl nikdo, kdo by jej mohl pozorovat? Od podivuhodně vyladěných fyzikálních konstant se vydáme až k provokativní Wheelerově myšlence, že pozorovatel možná není pouhým divákem vesmíru, ale jeho neoddelitelnou součástí. Přednáší Mgr. Rostislav Szeruda.

PODZIM ŽIVOTA: PŘEŽÍVAT, NEBO SI UŽÍVAT?

Pondělí 14. září | 17.00 | přednáškový sál

Beseda s psychoterapeutem Mgr. Piotrem Slawomirem Wardeckim.

„Když nás něco trápí, jen přežíváme. Když nás něco těší, můžeme si život užívat. Jak ale prožívat stáří bez frustrace, úzkosti a dalších psychických obtíží?“ Společně se podíváme na to, jak proměnit podzim života v období radosti, aktivity a smysluplnosti. Připravila Iskérka o.p.s. v rámci Týdnů pro duševní zdraví.

MĚSTO V MÉ PAMĚTI

Úterý 15. září | 16.00 | přednáškový sál

Pracovní setkání členů projektu knihovny „Město v mé paměti“, pod jehož záštitou tvoří skupina aktivních seniorů průvodce pamětí města Rožnova a připravují se další nové programy. Pokud byste měli zájem se zapojit a zajímá Vás historie

Rožnova, přijímáme nové členy. Více informací v knihovně.

NOC LITERATURY

Středa 16. září | 18.00, 19.00, 20.00 | Odborná knihovna
Valašského muzea (Palackého 484), McKenna's
(Masarykovo nám. 38), stage garden GALLERY CREARS
(galerie u náměstí)

Současná literatura, netradiční místa, zajímavě tvář: taková je NOC LITERATURY, která na atraktivních místech přibližuje veřejnosti tvorbu evropských spisovatelů. Během večera si můžete poslechnout 3 vybrané ukázky současných autorů, které vyšly za poslední rok.

Jedno místo = jeden předčítající = jedna kniha. Vybraná ukázka zazní za večer celkem 3x, a to vždy v celou hodinu. Předčítá: CTIB v McKenna's, Soňa Petruželová v stage garden GALLERY CREARS a Lada Všetěčková v Odborné knihovně Valašského muzea. Čtení probíhá současně na čtecích místech vždy v hodinových intervalech. Jedno čtení trvá přibližně 20 min. Navštivte všechny a soutěžte o knihu!

PAŠERÁCKÉ STEZKY

Neděle 20. září | 8.00 | sraz před knihovnou

Tradiční výlet s knihovnou za historií. Letos se vydáme do Vizovic. Jeďte s námi! Čeká nás procházka po Vizovicích, bývalých palenicích a zámeckém parku se znalcem místní historie. Rezervujte si místa na: 776 466 982 nebo knihovna@knir.cz.

KONFLIKT JAKO PŘÍLEŽITOST

Neděle 20. září | 8.00 | sraz před knihovnou

Beseda s Mgr. et Mgr. Evou Adamcovou. „Konflikty nás často vyčerpávají. Přitom mohou být cestou k porozumění, růstu i větší jistotě v mezilidských vztazích. Tato přednáška podpoří účastníky v lepším pochopení vlastních reakcí v náročných situacích a nabídne praktické způsoby, jak zvládat emoční zátěž v každodenním životě.“ Připravila Iskérka o.p.s. v rámci Týdnů pro duševní zdraví.

KAPKA V HORÁCH, POVODEŇ V ÚDOLÍ Zadržování vody v krajině

Pondělí 21. září | 17.00 | přednáškový sál

Proč nám při deštích voda z krajiny rychle odtéká, při suchu zase chybí a co můžeme udělat pro to, abychom ji v krajině i městě udrželi déle? Přednáška Mgr. Miroslava Kubína

V rámci akcí pořádaných Městskou knihovnou Rožnov pod Radhoštěm, příspěvkovou organizací, budou pořizovány obrazové a zvukové záznamy za účelem prezentace organizátora akce.

Městská knihovna Rožnov pod Radhoštěm, příspěvková organizace, nenese odpovědnost za záznamy pořízené a zveřejněné jinými subjekty.

JAK NA TABLET A CHYTRÝ

Středa 23. září | 8.30 – 12.30 | přednáškový sál

Trápí Vás chytrý telefon? Společně mu přijdeme na kloub. Jak stáhnout aplikace? Nasdílet fotografii? Spustit videohovor? Stáhnout si mapy a nastavit trasu? A co zaplatit přes mobil nebo s kartou online?

Ve spolupráci s nadací Vodafone opět přinášíme kurz, kterým Vás provedou naši knihovníci Lukáš s Michalem. Určeno pro účastníky 65 let +. Zdarma. Je nutné se přihlásit na: 776 466 982 nebo knihovna@knir.cz.

Připravujeme

TÝDEN KNIHOVEN

Tisíc podob čtení, nekonečno radosti

Úterý 29. září – pátek 2. října

Motto „Tisíc podob čtení, nekonečno radosti“ je hlavním tématem jubilejního 30. ročníku celostátní kampaně Týden knihoven, do které se zapojujeme i my. Akci pořádá Svaz knihovníků a informačních pracovníků ČR (SKIP) a podporu čtenářství a knihoven. Sledujte náš web, ať vám neuniknou akce, které v tomto týdnu proběhnou.

PRO DĚTI

PODZIMNÍ PUTOVÁNÍ S BROUČKY

Pátek 25. září | 18.30 | sraz u hudebního altánu v parku,

Dřevěné městečko

Lampionový průvod pro děti. Symbolická cesta Karafiátových Broučků z knihovny.

- CIMBÁLOVÁ MUZIKA DESETNÍK PŘI ZUŠ ROŽNOV p. R.

U kostela Dřevěného městečka

Vystoupení dětské cimbálové muziky pod vedením Radka Cahlika.

- DIVADLO SCÉNA: Kosí bratři

Palouk Dřevěného městečka

Divadelní představení nejen pro děti o dvou kosích bratrech, kteří spolu vyvádějí nejrůznější taškařice a vyloženiny. Známý večerníček Ludvíka Středy přenesený na divadelní pódium plný veselých písniček a hudby.

- ČTENÍ POHÁDEK

Fojtství Dřevěného městečka

Při uspávání Karafiátových broučků nesmí knihy chybět. Děti si mohou poslechnout pohádku nebo prohlédnout knihy.

- TANEČNÍ VYSTOUPENÍ ZUŠ ROŽNOV p. R.

Komorní amfiteátr

Baletní vystoupení s krásnými světelnými efekty - UV show „REBELKY“

UV světlo a tma v nádherné harmonii prolínající se tanečními choreografiemi a akrobacií – čeká nás nádherná podívaná. Energická taneční show v podání dětí ze spolku Prostě Cirkus z Valašského Meziříčí.

- ZVÍŘECÍ DOMEČKY V PŘÍRODĚ

PROSVÍT MI OKÉNKO

Palouk Dřevěného městečka

Hra pro děti s prosvětlováním obrázků. Připravila Montessori školka Na vlně.

- OČKA VE TMĚ

Park u východu z Dřevěného městečka

Stezka pro odvážné začíná v parku u potůčku u východu z muzea vlevo. Baterky s sebou. Připravila Montessori školka Na vlně.

ROLO

Sobota 26. září | 10.00 | přednáškový sál

Oblíbené představení loutkového divadélka ROLLO. Vstupné 30 Kč.

DOPOLEDNÍ PIDIKNIR

Středa 30. září | 9.30 | přednáškový sál

Dopolední Pidiknir je program pro menší děti a jejich rodiče, aby spolu strávili příjemné chvíle s knihou. Společně si přečteme pohádku, řešíme zábavné úkoly nebo hry. Nebudou chybět ani tipy a inspirace pro rodiče, jak si doma čtení užít. (Program je nastaven tak, aby se zúčastnil 1 rodič + 1 dítě. Děti určitě uvítají pomoc rodiče, do programu se zapojují společně.) Připraven 30. min. řízený program a poté volná zábava. Kapacita sálu omezena. Vhodné pro děti ve věku 3-4 let.

MOŘSKÝ OBCHŮDEK

Středa 30. září | 13.00 | dětské oddělení

Lovci perel mohou směnít své mořské peníze Moriony za věcné odměny.

ODPOLEDNÍ PIDIKNIR

STŘEDA 30. září | 16.00 | přednáškový sál

V rámci projektu Bookstart zveme na odpolední program děti ve věku 5-6 let a jejich rodiče. Čeká vás čtení pohádek a připraveny budou i hravé zábavné úkoly, s kterými určitě pomůže maminka nebo tatínek. Od 16:00 je 30. min řízený program, poté volná zábava a čtení. Program je nastaven tak, aby se zúčastnil 1 rodič + 1 dítě a do programu se zapojují spolu.

Špeky z regálů

NUNEZ, Sigrid.
Čím si procházíš
Praha: Prostor, 2026

Hluboce lidský příběh o přátelství, empatii a smíření s konečností člověka. Vypravěčka, spisovatelka středního věku, se po letech setkává s přítelkyní, která čelí nevyléčitelné nemoci, a rozhodne se ji doprovázet v posledních

dnech. Z jejich rozhovorů i setkání s druhými vzniká citlivá mozaika úvah o přátelství, utrpení a důstojném konci. Téměř filozofický dialog vyzdvihuje absurditu světa, který neumožňuje trpícím, aby dobrovolně opustili přelidněnou planetu, i alibismus lidstva systematicky směřujícího k utrpení a zkáze. Autorčin styl vyniká úsporným, přesným jazykem, jemným humorem a nadhledem, díky nimž i vážné téma proměňuje v text plný života. Kniha se stala předlohou filmu španělského režiséra Pedra Almodóvara *Vedlejší pokoj* (*The Room Next Door*, 2024), který si z Benátského filmového festivalu odvezl Zlatého lva.

Roman Hružek

DIESTLER, Radek.
Výpravění z vinylového věku
Praha: Paseka, 2025

Populárně-naučná kniha hudebního publicisty a historika Radka Diestlera. Autor se v ní věnuje fenoménu gramofonových desek v českém a československém kontextu. Kniha mapuje kulturu, rituály

a komunitu lidí, pro které byl a stále je vinyl životním stylem. Publikace vysvětluje důvody, proč se vinylové desky v současnosti masivně vrací do módy. Dotýká se fenoménu Gramofonových závodů v Loděnicích, které jsou dodnes jedním z největších výrobců vinylů na světě. Radek Diestler, zakladatel Popmusea a dlouholetý autor časopisu Rock & Pop, nevolil formu strohé akademické studie. Kniha je napsaná s nadhledem, humorem a staví především na vzpomínkách, dobových perličkách a osobním pohledu na věc.

Michal Hurta

VON WETZKY, Karl.
Říkali mi Gojele
Praha: Maraton, 2025

Až těžko uvěřitelný příběh malého německého chlapce, který se kvůli úřednímu nedopatření místo odsunu z pohraničí ocitne se svou maminkou ve vesničce plné Židů, kteří se připravují na odchod do Palestiny. Postupně se na

jednotlivých stránkách dozvídáme, jak se tento německý chlapec přezdívaný „Gojele“ zbavuje vštěpovaných předsudků vůči Židům a jak naopak místní zjišťují, že ne všichni Němci jsou ze stejného těsta. A jaká dobrodružství a životní peripetie společně prožívají? To už si přečtete sami v tomto silném a dojemném příběhu, který tak více doporučuji.

Markéta Dvořáková

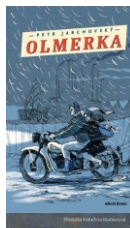

BUFFON, Gigi.
Umění pádu
Praha: XYZ, 2026

Skvělá autobiografie, která osloví nejen fotbalové fanoušky, ale každého, kdo hledá motivaci. Buffon se v ní otevřeně zpovídá ze svých největších triumfů i hlubokých osobních a psychických krizí. Kniha nabízí

hluboký pohled do duše sportovního veličana a ukazuje, že opravdové umění nespočívá v tom nikdy nepadnout, ale pokaždé znovu vstát.

Lukáš Pastorek

JARCHOVSKÝ, Petr.
Olmerka
Praha: Mladá Fronta, 2025

Škoda, že nebyla delší, říkám si po zhltnutí necelých dvě stě stránek knihy o životě naší jazzové legendy. Vlastně o jejich pěveckých začátcích, protože končí ve chvíli, kdy získala angažmá v divadle Semafor.

Nicméně do této chvíle je její

příběh více než bohatý a alespoň čtenáře přiměje vyhledat si další informace. Začíná den po jejích osmnáctých narozeninách, kdy utíká z domova, a vrací se i do dětství a jejího prvního poslechu gramofonu. Líčí rodinnou situaci a komplikovaný vztah s otcem, setkání s Hanou Podolskou nebo Adinou Mandlovou a všudypřítomný tlak tehdejšího režimu, který ji dovedl až do vězení.

Jitka Slezáková

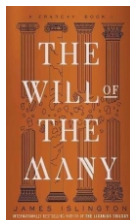

BENEŠ, Eli.
Nepatrná ztráta osamělosti
Praha: Akropolis, 2023

Květen 1945, lidé radostně oslavují konec války. Mezi navrátilci z války je také židovský chlapec, který přežil vyhlazovací tábor, pochod smrti a vrací se do rodné Prahy na pokraji svých duševních a fyzických sil. Jeho

vzpomínky na nedávnou minulost se jaksi nehodí do optimismem nabitého osvobozeného města. Válečná traumata, hledání ztracené rodiny, přátel mu do cesty staví nečekané překážky a on nedůvěřuje světu. Válka ho změnila. Debutový román autora, který byl oceněn cenou Magnesia litera 2024 vychází ze skutečnosti.

Ivana Zemanová

ISLINGTON, James.
The will of the many
New York: Saga Press, 2025

Republika Caten, stát ne nepodobný republikánskému Římu z naší vlastní historie, drží celý svět pevně ve svých rukách. To se vládnoucí elitě daří především díky tomu, že nižší vrstvy musí odevzdávat větší část své životní energie, takzvané Vůle, svým pánům. Mladý Vis Telimus není právě fanouškem tohoto zřízení, což jej v kombinaci s nedávným úmrtím rodičů dovede k jednomu pro republiku nebezpečnému závěru. Mladík se rozhodne využít toho, že byl přijat na elitní catenskou akademii, a pomalu začne spřádat plány, které mohou skončit jen naprostou katastrofou

Jan Hajda

Váš čtenářský průkaz v mobilu?

Už nemusíte nosit plastovou kartičku. Městská knihovna Rožnov pod Radhoštěm nabízí několik snadných možností, jak si nahrát čtenářský průkaz přímo do vašeho mobilního telefonu. Vyberte si tu, která je pro vás nejvhodnější.

**Přes aplikaci
PORTMONKA**
Stáhněte si aplikaci a nahrajte si kartu do ní.
(Dostupné pro Apple i Android)

**Do digitální
PENĚŽENKY**
Uložte si průkaz přímo do aplikace Peněženka ve vašem telefonu.
(Dostupné pro Android)

**Ze ČTENÁŘSKÉHO
KONTA**
Přihlaste se a stáhněte si digitální verzi průkazu přímo z vašeho online účtu.
(Dostupné pro Android)

**Podívejte se
na video návod**

Proč musím nosit čtenářskou legitimaci?

Je to prosté. Knihovnu a její služby lze využívat na základě dodržování pravidel, která stanovuje a upřesňuje knihovní řád. Ten laicky a taxativně k půjčování dokumentů říká toto: „Čtenářům se půjčují dokumenty knihovního fondu po předložení platného čtenářského průkazu.“

Nic víc, nic méně.

Čtenářský průkaz, ať už ten v mobilu, nebo ten „klasický“, slouží k identifikaci čtenáře

a správnému přiřazení půjčovaných dokumentů konkrétnímu čtenářskému kontu.

Je to v podstatě stejné jako s bankomatem. Ten Vám také nevydává hotovost v případě, že se adekvátně neidentifikujete. Nechápejte proto, prosím, vyžadování legitimací od knihovníků jako „buzeraci“, ale jako snahu dělat svou práci pořádně.

DĚKUJEME!

Audioknihy

COWELL, Cressida.
Škyták Šelmovská Štika III.
CD, Praha: OneHotBook, 2025.

V devátém pokračování Škytákových dobrodružství na souostroví přišly zlé časy. Od té doby, kdy lesy na Berserkru lehly

popelem, jako by byl celý svět zakletý. Draci se začali bouřit proti pánům. Vody zaplavily pole a odnesly celé vesnice. Ale nejhorší ze všeho je, že se vrátila čarodějnice Excelinora.

Britská autorka knih pro děti se proslavila románovou sérií *Jak vycvičit draka*. Ta se stala předlohou stejnojmenného televizního seriálu i filmového blockbustera z dílny DreamWorks Animation.

Audioknihu načetl David Novotný – český herec a dabér. Po absolutoriu studia herectví na Pražské konzervatoři byl ve svém prvním angažmá v Jihočeském divadle v Českých Budějovicích. V letech 1998 až 2016 byl členem souboru Dejvického divadla.

GEORGES, Pimeon.
Maigret a soudcův dům.
CD, Praha: OneHotBook, 2025.

Zpráva o mrtvole spatřené v domě bývalého soudce je pro slavného detektiva, který byl ke svému nezměrnému zklamání jmenován

vrchním komisařem v provinčním městečku Luçon, darem z nebes. Georges Joseph Christian Simenon byl belgický spisovatel detektivních a psychologických románů. Tvůrce komisaře Maigreta. Často cestoval, po válce žil v Kanadě a v USA, ve Francii a ve Švýcarsku. Napsal více než 200 románů a 150 kratších povídek. Jeho romány byly přeloženy do mnoha jazyků světa a desítky z nich byly zfilmovány. Pouze postavu komisaře Maigreta ztvárnilo po celém světě postupně nejméně 29 filmových a televizních herců, tři z nich ve třech rozsáhlých televizních seriálech, snad nejznámější z nich byl francouzský herec Jean Gabin, který si tuto postavu zahrál ve třech celovečerních hraných filmech.

Audioknihu načetl Jan Vlasák – český herec. Účinkoval v řadě televizních inscenací a seriálů (První republika) a filmů (Vratné lahve, Bathory), příležitostně spolupracuje se zahraničními produkcemi (filmy Duna, Hostel). Od poloviny 26. série dabuje Pana Burnse v seriálu Simpsonovi.

Michal Hurta

CeDírna

PŠÍ VOJÁCI.
Brutální lyrika
In.: 2021

Na obale CD *Brutální lyrika* od kapely Pší vojáci, které poprvé vyšlo v roce 1995, stojí tato slova: „Brutální

lyrika je velmi t(d)ěsné protnutí mezi malým bazénem v H.H. a brutálně rozpálenou oblohou, mezi šklebivou vlhkou půdou Petřína a rozšířenými zornicema, mezi klasickými krajinou a nešpičatějším barem – tam, kde je to možné. Občas se to zpřítomňovalo, plížilo se to, možná to bylo nebezpečné, nicméně to bylo nebezpečné. Ano, to je brutální lyrika, ale na konci je naděje v podobě roztoužené kočky. Ona zatoužila po dalekém psovi. To je brutální lyrika.“ Není potřeba více dodávat, jen poslouchat. Klavír, saxofon, bicí a basa. A Filip Topol – hlas a texty. To jsou Pší vojáci a *Brutální lyrika*.

MUTTER, Anne-Sophie.
Violinkonzert = Violin Concerto = Concerto por Violon
In.: 1980

Je libo něco z vážné hudby?
Tak pojďme na Beethovena.

Koncert pro housle a orchestr D-dur opus 61, který vyšel u společnosti Deutsche Grammophon. Nahráno v roce 1979. Berlínští filharmonikové, které řídí Herbert von Karajan, na housle tehdy šestnáctiletá houslistka Anna-Sophie Mutter. Celá nahrávka je unikátní svým pojetím, kterému dirigující Karajan vtiskl jeden zásadní moment a tím je pomalost. Většina nahrávek tohoto koncertu trvá 42-45 minut, tato trvá více než 48 minut. Avšak pokud nejste skutečným znalcem Beethovena, není to podstatné. Podstatným zůstává hudební zážitek a ten je velmi silný. Na jedné straně čistota a prostota houslové hry sólistky a na straně druhé majestátní zvuk orchestru. Klasicistní, romantické, krásné.

Pavel Zajíc

Jedna báseň

Píseň „Zase o jednom dni“

Den zdechnul. Bídě. Jak chycená zvěř
v zakrytou jámu věčnosti se zřítíl.
Ustydle krve stopy kanou v šer
a v kalužiny žlutých ulic.

Oh, světlo! světlo! světlo! Tápaje
po zemi osleplý se večer vleče.

A proudem lidstva, ruchem tramvaje
splývavě, zdlouženě se táhnou stíny.
V jakémisi prázdňem směšnu zahynulý
ten den odněkud ještě zakřičel.
Mlč! Klič se! Chytrákům jsi zahřál hnízda?
Mlč! Mne se neptej! Cos ode mne chtěl?

úryvek ze sbírky Vybouřené smutky (1897)

SOVA, Antonín. *Když ona přišla na můj sad.*
Praha: Československý spisovatel, 1987.

Antonín Sova (1864–1928) patří k nejvýznamnějším zjevům české literatury na přelomu 19. a 20. století. Jako přední představitel generace 90. let, básník hluboké melancholie a první ředitel Městské knihovny v Praze vtiskl české poezii moderní tvář. Jeho tvorba prošla vývojem od realismu přes impresionismus a symbolismus až k občanské a hluboce meditativní lyrice.

Počátky Sovovy tvorby ovlivnili lumírovci, zejména J. Vrchlický a J. V. Sládek, vůči nimž se však brzy vymezil. Jeho debut *Realistické sloky* (1890) přinesl všední výjevy a ironii pražských salonů. Skutečný průlom však nastal s impresionistickými sbírkami *Květy intimních nálad* (1891) a *Z mého kraje* (1893). Sova v nich mistrně zapojuje lidské smysly – barvy, vůně, zvuky i hmatové vjemy – a do rodné jihočeské krajiny plné rybníků promítá své melancholické duševní stavy a vzpomínky na dětství.

Zásadním mezníkem byl rok 1895, kdy podepsal manifest České moderny prosazující svobodu tvorby, individualismus a rozchod se staršími vzory. Sova se následně přiklonil k symbolismu. Ve sbírce *Zlomená duše* (1896), psané volným veršem, zachytil rozpor mezi snem a společenskou realitou. Následující *Vybouřené smutky* (1897) představují přechod k naději na

lepší společnost, kterou rozvedl v *Údolí nového království* (1900).

Z přelomu století pak pochází symbolistická sbírka *Ještě jednou se vrátíme* (1900) s proslulou milostnou básní *Kdo vám tak zcuchal tmavé vlasy?*

Osobní krize, rozpad manželství a těžká nemoc vnesly do jeho tvorby tóny zklamání, patrné ve sbírce *Lyrika lásky a života* (1907). Za války pak Sova reagoval vlasteneckou sbírkou *Zpěvy domova* (1918), vyjadřující odpor k válce a obavy o osud národa skrze přimknutí k rodné krajině a tradicím.

V poválečné éře se zapojil do budování státu sbírkami *Krvácející bratrství* (1920, oceněná Státní cenou) a *Jasná vidění* (1922). Své pozdní dílo uzavřel životní moudrostí a formální oproštěností ve sbírkách *Básníkovo jaro* (1921), *Naděje a bolesti* (1924) a *Drsná láska* (1927), která mu vynesla druhou Státní cenu.

Sova nebyl pouze básníkem melancholického podzimu. Významný je i jako autor lyrizované prózy, zejména novely *Pankrác Budecius*, *kantor* (1916). Význam Antonína Sovy v kontextu českého básnictví tkví v tom, že dokázal propojit subjektivní intimitu s celospolečenským apelem a otevřít cestu k moderním evropským směrům. Jeho poezie silně inspirovala skladatele (V. Novák, J. Suk k symfonické básni *Zráni*) i moderní hudební interprety (Hm..., Janánek) a dodnes zůstává živou součástí naší kultury.

z použitých zdrojů připravil Pavel Zajíc

Zdroje:

<https://www.antoninsova.cz/zivot/>

<https://www.aktualne.cz/wiki/kultura/antonin-sova/r~879e7f9878bd11e4845a002590604f2e/>

<https://www.kudyznudy.cz/ceska-nej/kulturni/antonin-sova-basnik-a-prvni-reditel-mestske-knihov>

<https://rozbor-dila.cz/antonin-sova-zivotopis/>

https://cs.wikipedia.org/wiki/Anton%C3%AADn_Sova

Přesah

Vaše odvaha je potřeba

(O tom, jak se připravit na hrdinství)

„Téměř okamžitě vyběhl ven z učebny a rozběhl se po schodech nahoru. Věděl, že se v nejvyšším patře budovy Filozofické fakulty Univerzity Karlovy střelí, a přece se tam vydal, aby varoval lidi, kteří o útoku ještě nevěděli. Šel s holýma rukama proti střelci vyzbrojenému moderní puškou. Tomáš Hercík, student historie, obešel část čtvrtého patra a lidem v učebnách radil, aby se zamkli a zabarikádovali. Útočníka našťástí zahlédl jen jednou, zezadu a zdálky. Z hry na kočku a myš nakonec vyvázl bez zranění. Nevím, jak bych se na místě Tomáše Hercíka zachoval já.

Obávám se, že kdybych se v dané situaci ocitl bez přípravy nebo varování, vyběhl bych z učebny a utíkal po schodech směrem dolů, pryč, do bezpečí. Splynul bych s unikajícím davem. Nevím, jestli bych v panice byl schopný vůbec pomyslet na ohrožené lidi o dvě poschodí výš. (...) Když nad tím — od přírody spíše bojácný — uvažuji, cítím, že potřebuji v sobě překonat několik vnitřních obran. První z nich je přesvědčení, že hrdinství je něčím iracionálním, nerozumným, že se nehodí do dnešní doby. V podobném duchu vnímali Hercíkův čin i mnozí čtenáři Denníku N. Krajní nezodpovědnost, okomentoval jeho čin pán ve středním věku. Každý by chtěl být hrdinou jako z akčního filmu, ale realita bývá jiná, napsal jiný čtenář. Třetí viděl v jednání studenta spasiltský syndrom. A čtvrtý by zas přenechal zásah silovým složkám státu. (...)

Netvrdím, že když se člověk vzepře — ve velkém, či v malém — arogantní vrchnosti, bude to bez nepříjemných následků. Hrdinství však přináší i nečekaně mnoho benefitů: pocit vnitřní hrdosti, rovnou páteř, obdiv a (často nečekaně velikou) podporu okolí, dobré jméno. Václav Havel by se nestal prezidentem, kdyby neprokázal svou odvahu jako disident. Zuzaně Čaputové pomohl do prezidentského křesla příběh jejího boje proti rozšiřování skládky v Pezinku.

A naopak: ustrašenost není zárukou bezpečného a klidného života. Manipulátoři obvykle dovedou odhadnout, kdo bez odmlouvání podrží tašku a s kým mohou beztestně vytříť podlahu. A být hadrem není nic příjemného.

Poslední námitka mého (a možná i vašeho) podvědomí zní velice logicky: „Žijí tady miliony lidí. To si opravdu musíš hrát na odvážného zrovna ty? Nemůže to na sebe vzít někdo jiný?“ Když se Tomáše Hercíka v rozhovoru pro český DeníkN ptali, proč riskoval vlastní život, odpověděl jednoduše: „Očekával jsem, že tam budou lidé, kteří budou potřebovat mou pomoc.“ A přesně tak prostě to je. Hrdinové (a hrdinky!) chrání druhé. Bojují za lidi, kteří se nedovedou ochránit sami. (...)

Proč se stát hrdinkou či hrdinou?

To není správně položená otázka. Ve skutečnosti by měla znít: Pro koho se stát hrdinkou či hrdinou? Vzpomeňme si na děvčata zneužívaná ve slovenských diagnostických ústavech. Na pacienti ležící v napůl rozpadlých nemocnicích. Na dlouhodobě nemocné či handicapované děti, na jejichž základní potřeby stát zvysoka kašle. Na homosexuální páry, které se bojí na ulici chytit za ruku. Na slušné státní zaměstnance, které šikanují arogantní nadřízení. Všichni tyto lidé potřebují naši statečnost. Takže až ta chvíle přijde — a ona přijde — seberme všechnu vnitřní sílu a rozeběhněme se po onom osudovém schodišti nahoru.”

in.: MARKOŠ, Jan. Světla v mlze : o naději ve složité době. Praha: Paseka, 2025. ISBN 978-80-7637-573-4.

Ján Markoš (1985), vzděláním filozof a teolog, profesí šachový velmistr, spisovatel, publicista a lektor kritického myšlení. Pravidelně přispívá do Respektu a slovenského Denníku N. V Pasece mu v roce 2022 vyšel manuál kritického myšlení *Síla rozumu v bláznivé době*, v roce 2025 výbor textů *Světla v mlze*. Je také autorem knihy o etických dilematech *Medzi dobrom a zlom* (2020) a práce *Bližšie k sebe* s podtitulem *Hľadanie ľudskosti v době médií, technológií a vedy* (2021).

Karin Lednická v říjnu v Rožnově

Zřídka kdy se na české literární scéně objeví dílo, které nejen vypráví strhující příběh, ale dokáže doslova přepsat kulturní paměť celého národa.

Karin Lednická se to s její monumentální trilogií *Šikmý kostel* podařilo. Díky pečlivým rešerším, hluboké empatii a obrovskému nasazení vdechla život zapomenutému, dolování zničenému

městu stará Karviná. Nyní máme jedinečnou příležitost přivítat tuto výjimečnou autorku přímo u nás v Rožnově pod Radhoštěm.

Abychom mohli lépe pochopit autorčinu tvorbu, je potřeba zaměřit se na její kořeny. Narodila se 5. února 1969 v Karvině, vyrůstala však v sousedním Havířově. Původně chtěla studovat knihovnictví a žurnalistiku, politická situace před rokem 1989 jí to ale neumožnila. Namísto toho nastoupila do průmyslových podniků, kde prošla řadou dělnických i administrativních profesí. Jak sama vzpomíná, obzvláště ráda vzpomíná na zametání vaxpu ve skladu, přičemž právě tyto zkušenosti jí vtiskly hluboký respekt k lidem obývajícím její rodný kraj. Po sametové revoluci se jí konečně otevřely dveře k vysněné dráze. Začala psát pro regionální tisk a pracovala v rádiu.

V roce 1993 odjela do Londýna studovat angličtinu a britskou historii a po návratu se pustila do překládání, přičemž v roce 1997 založila nakladatelství Domino, které úspěšně vedla více než dvacet let. Příběh, který však nosila v hlavě, si žádal plnou pozornost. Proto nakladatelství v roce 2019 prodala a založila novou značku Bílá vrána, kde vydává výhradně své vlastní knihy.

Jiskra pro její životní dílo přeskočila, když sbírala materiály pro povídku ze současnosti. Při rozhovorech s pamětníky si uvědomila, že historie Karvinska je natolik silná a tragická, že vyžaduje rozsáhlou románovou ságu. Název série odkazuje na kostel svatého Petra z Alkantary, jednu z mála dochovaných staveb původní Karviné. Toto původně dvacetitisícové město bylo kvůli agresivní těžbě uhlí doslova vymazáno z mapy.

Trilogie pokrývá dramatické období od důlního neštěstí v roce 1894, přes česko-polské spory, hrůzy nacistické okupace a nucené podpisy, takzvané Volkslisty, až po nástup komunistického režimu, monstrprocesy a finální demolicí starého města. Karin Lednická se ovšem nespokojila pouze s románovou fikcí. Při psaní druhého dílu narazila na hrůzné detaily životické tragédie z roku 1944. Rozhodla se proto sepsat literární dokudrama *Životice: obraz (po)zapomenuté tragédie*, které propojuje vzpomínky přeživších s historickými fakty.

Za obrovským úspěchem jejích knih stojí neobyčejný tvůrčí proces. Autorka jej popisuje jako "cestování v čase". Při psaní se zcela izoluje od okolního světa, vypíná telefon i internet a mentálně se přenáší do éry svých hrdinů. Sama se stává tímchým pozorovatelem, onou pomyslnou "mouchou na zdi", která s postavami sdílí zimu, strach i vůni uhelného prachu.

Její vliv navíc zdaleka přesahuje hranice literatury. Karin Lednická je aktivní filantropkou, která se podílí na záchraně kulturního dědictví Karvinska. Financovala například obnovu zchátralého památníku obětem důlního neštěstí z roku 1894 a podporuje spolky usilující o zachování paměti zmizelého města. Za její mimořádné zásluhy o stát v oblasti kultury jí prezident Petr Pavel udělil v roce 2024 Medaili za zásluhy I. stupně.

Setkání s Karin Lednickou je pro každého čtenáře silným a hluboce inspirativním zážitkem. Její knihy učí nesoudit, ale chápat složitost lidských osudů drčených dějinami. Jsme tedy velice rádi, že se u nás autorka zastaví a my tak budeme mít prostor nahlédnout do jejích tvůrčích procesů.

Setkání proběhne ve čtvrtek 8. října v čase 17:00-19:00 v Brillovce.

Jan Hajda

Zdroje:

<https://www.karinlednicka.cz/>

<https://www.databazeknih.cz/autori/karin-lednicka-129964>

<https://www.youtube.com/watch?v=EdkRAxeqj8g>

https://cs.wikipedia.org/wiki/Karin_Lednick%C3%A1

Autor: Ben Skála, Benfoto – Vlastní dílo, CC BY-SA 4.0,

<https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=92248348>

Noc literatury

Letos v září proběhne již 20. ročník NOCI LITERATUREY, celorepublikové literární akce.

Projekt vznikl již v roce 2006 a pořádají jej Česká centra. V roce 2013 se připojil také Svaz knihovníků a informačních pracovníků (SKIP). Akce probíhá nejen v České republice, ale i v dalších zemích na 4 kontinentech. U nás se letos zapojí více než 100 měst, což je rekordní účast! Vy se můžete těšit na 3 zajímavé osobnosti na třech netradičních místech.

My jsme si pro Vás připravili jednu specialitu a to čtení ve slovenštině, o které se postará lektorka, mentorka **Soňa Petruželová**, která bude číst ve stage garden CREARS GALLERY. Nápad jsme dostali loni, kdy jednou z ukázek byla

Babička a letos se mezi ukázky opět dostala jedna ze Slovenska. Číst bude *Plachý dom* od Barbory Hrínové.

Další čtecí místo je McKenna's, které mnozí znáte pod dřívějším názvem Železo. Kdo z vás už navštívil tento příjemný bar v novém kabátku? Úryvek z knihy *Dáme vám vědět* od Jacoba Sundberga bude předčítat váš oblíbený **CTIB**. Učitel, zpěvák a hudebník a také dlouholetý příznivec knihovny a milovník literatury. Potkávat jej můžete u nás na pravidelném „kafíčku“, kdy čte pro veřejnost.

Třetím čtecím místem bude knihovna Valašského muzea v přírodě, kde sice nečteme poprvé, ale poprvé nás zde uvítá knihovnice **Lada Všeticková**, která nám krátce představí román *Vymazána* od Mihy Mazzini. Lada pochází z Českého Betléma a pracuje v knihovně VMP, kde se starala

o fotografie sbírkových předmětů a nyní opět knihovničí.

Každý rok nám Česká centra posílají 23 ukázek z knih vybraných evropských autorů. Kniha je obvykle v daném roce přeložena do češtiny nebo jde o novinku. Není úplně lehké najít zástupce různých zemí. Se CTIBem zaslané ukázky přečteme a vybereme 3 favority, kteří pobaví a zasáhnou nejvíce. Je zajímavé, jak krátký čtyřstránkový text stačí k tomu, aby vás vtáhnul do děje a přenesl do jiných míst. Jednou hledáme ztraceného syna, jindy prožíváme románek a v jiné ukázce naopak řešíme jeho následky. Pokaždé je těžké se rozhodnout, kterou ukázkou zvolit. I tento rok se do finále probojovalo 6 titulů a průběžně se měnilo pořadí vítězů. A kdo zůstal těsně pod čarou, ale stojí za zmínku?

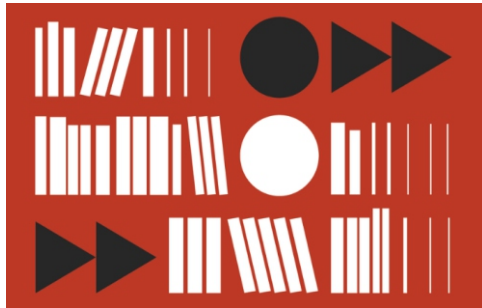
Román *Ve vlaku* zachycuje zdánlivě náhodné běžné setkání dvou lidí, kteří se dají do řeči. S čím vším se ale druhému svěříte, když víte, že jej už nikdy neuvidíte? Psycholožka zpovídá spisovatele romantických románů anebo on ji? Ukázka mi překvapivě vyloudila úsměv na tváři!

Jaké to je, když vás manžel nepoznává? Poprvé je doma, ale pro něj je vše cizí... A je ztracený, má i vztek a je trochu jako zvíře v kleci... Román *Amadoka* vám přiblíží ztrátu paměti v mnoha podobách.

Zajímavý jazyk a pomalé klidné tempo všedních dní, to je *Koukol*. Ale zdání klame. Na povrch vyplouvají skryté křivdy a konflikty v rodině. Rodinné vztahy pohledem jedenáctileté vypravěčky.

Všechny tři romány doporučuji. V rámci Noci literatury si však přiblížíme jiné.

Ve středu 16. září v 18 hodin začínáme. Pořadí míst si zvolíte dle Vašich preferencí. Navštivte všechny a soutěžte o knihu, která se čte jako poslední!

Palmknihy - nové a lepší!?

Čtete rádi e-knihy nebo posloucháte e-audioknihy z naší knihovny? Pak pro vás máme důležitou zprávu ohledně aplikace Palmknihy. Staré verzi této aplikace brzy nadobro odzvoní a je nejvyšší čas přejít na tu novou!

Vývojáři z Palmknih už od loňského roku postupně přecházejí na novou, modernější generaci své mobilní aplikace pro zařízení se systémy Android a iOS. Hlavním důvodem této změny je snaha nabídnout čtenářům stabilnější, rychlejší a celkově přehlednější prostředí pro čtení i poslech. Nová aplikace přináší řadu vylepšení, o která si uživatelé v posledních letech říkali, jako je rychlejší stahování titulů, snazší filtrace, kvalitnější zobrazování textu s možností úpravy okrajů a brzy se chystá i tolik žádaný tmavý režim.

Co to znamená pro vás jako pro čtenáře? Nemusíte se ničeho bát, přechod je velmi jednoduchý. Stačí si zdarma stáhnout novou aplikaci Palmknihy z Google Play nebo App Store. Přihlašovací údaje, tedy váš e-mail, pod kterým jste u nás registrováni, a vaše heslo, zůstávají naprosto stejné. Není potřeba se znovu nikde registrovat. Jakmile se v nové aplikaci přihlásíte, všechny vaše zakoupené tituly i aktuální e-vypůjčky tam na vás už budou čekat.

Jediné, co se do nové verze bohužel nepřenese z technických důvodů, jsou vaše rozečtené pozice (záložky), poznámky v textu a štítky. Stará aplikace ještě chvíli poběží souběžně s tou novou, abyste měli dostatek času v klidu dočíst všechny své rozečtené knihy, ale v následujících měsících bude její podpora definitivně ukončena.

Samotná pravidla pro e-vypůjčky se nijak nemění. Stále platí výpůjční doba 31 dní, po jejímž uplynutí se kniha sama vrátí a z vašeho zařízení zmizí. Aplikace nadále funguje na telefonech a tabletech i na specializovaných čtečkách s otevřeným systémem Android. Zařízení s uzavřeným systémem, jako jsou čtečky Kindle nebo základní modely PocketBook, instalaci aplikací z technických důvodů nadále neumožňují.

Pokud byste si s instalací nevěděli rady, neváhejte se u nás zastavit u pultu, moc rádi vám s tím pomůžeme. Tak s chutí do nového, pohodlnějšího čtení.

JAK ROZLIŠIT NOVOU APLIKACI PALMKNIHY?

7 000+ publikací, které nezabírají žádné místo.

Snadný překlad článků

Připojení ze smartphonu, tabletu nebo PC. A to i z domova.

Tituly dostupné v den jejich vydání.

Snadné vyhledávání napříč všemi tituly

theguardian

VOGUE

EMPIRE

DNES

RHEINISCHE POST

DENÍK N

Kamkoli vyrazíte, vaše oblíbené knihy mohou cestovat s vámi.

eVypůjčka
Zkuste to jinak

Měsíční zpravodaj Městské knihovny Rožnov pod Radhoštěm, příspěvkové organizace.
Náklad 125 kusů a elektronická distribuce. Uzávěrka zářijového čísla: 20. srpna 2026.